

Preses relīze

Luksemburgā, 2021. gada 14. janvārī

ES banku noregulējuma plānošanā joprojām trūkst dažu būtisku elementu

Vienotais noregulējuma mehānisms (VNM) ir ES sistēma lielās grūtībās nonākušu banku sakārtotai likvidācijai banku savienībā, un tā mērķis ir izvairīties no dārgiem glābšanas pasākumiem. Saskaņā ar jauno Eiropas Revīzijas palātas (ERP) ziņojumu, kopš VNM 2015. gadā tika izveidots, tas ir pavirzījies uz priekšu, lai sagatavotos banku noregulējumam. Tomēr revidenti uzskata, ka dažās svarīgās jomās ir vajadzīgi turpmāki pasākumi. Vienotajai noregulējuma valdei (VNV) būtu jāievieš visas attiecīgās politikas nostādnes, kas veido noregulējuma darbības, un jānovērš nepilnības savā noregulējuma plānošanas kvalitātē, savlaicīgumā un konsekvencē. Likumdevējiem ir jāatrisina citi būtiski jautājumi, piemēram, banku noregulējuma finansēšana un valsts maksātspējas procedūru saskaņošana.

VNM tiesiskais regulējums nodrošina instrumentus banku likvidācijai pēc tam, kad noregulējuma iestāde, kas nozīmīgu un pārrobežu banku gadījumā ir VNV, bet mazāk nozīmīgām bankām – valsts noregulējuma iestādes (VNI), kuru attiecīgajā jurisdikcijā bankas atrodas, ir nolēmusi, ka lielās grūtībās nonākušai bankai nevar piemērot parasto maksātspējas procedūru saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Lai sagatavotos šādam gadījumam, iestādēm ir jāizstrādā katras bankas noregulējuma plāni un parasti tie katru gadu ir jāatjaunina.

“Pēdējo gadu laikā VNM ir panākts progress, bet ir vajadzīgi turpmāki pasākumi, lai pienācīgi plānotu grūtībās nonākušu banku sakārtotu likvidāciju,” teica par šo ziņojumu atbildīgais ERP loceklis Rimantas Šadžius. “Mēs konstatējam, ka politika vēl neaptvēra visas attiecīgās jomas un atklātās nepilnības. Noregulējuma plānu kvalitāte uzlabojās, bet ne vienmēr atbilda prasībām. Turklāt VNV nav pienācīgi apzinājusi un risinājusi šķēršļus bankas noregulējamībai. Šo trūkumu novēršana palīdzētu nodrošināt, ka nodokļu maksātājiem nav atkal jāmaksā “rēķins”.”

Noregulējuma instrumenta izvēle un efektivitāte cita starpā ir atkarīga no tā, vai ir atrisināti vai likvidēti būtiskie šķēršļi bankas noregulējamībai. Tomēr revidenti norāda, ka VNV līdz šim nav noteikusi nekādus šādus šķēršļus, tādējādi nav ievērojusi saskaņotos noteikumus. 2020. gada aprīlī VNV izdeva dokumentu “Expectations for Banks”, kurā prasīja, lai bankas līdz 2023. gada beigām stiprinātu dažus to noregulējamības aspektus. Tomēr likumdevēji nekādu šādu laika grafiku nav noteikuši.

Šī preses relīze sniedz kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas sagatavoto ziņojumu, kura pilns teksts ir pieejams šeit: www.eca.europa.eu

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Likviditātes vajadzību apmierināšana noregulējumā joprojām rada bažas un var ierobežot iespējas veikt bankas noregulējumu visefektīvākajā veidā. Lai gan Eurogrupa neseno nolēma reformēt Eiropas Stabilitātes mehānismu un izveidot kopīgu atbalsta mehānismu vienotajam noregulējuma fondam, šis atbalsta mehānisms varētu nebūt pietiekams, lai nodrošinātu finansējumu. VNV vēl arī nav pieņēmusi ar to saistīto “finansu nepārtrauktības” politiku.

VNV līmenī trūkst tādu svarīgu politikas nostādņu kā stabila pārvaldība un informācijas apmaiņa banku noregulējuma laikā, ņemot vērā nepieciešamību pieņemt ārkārtīgi steidzamus lēmumus. Revidenti uzskata, ka vēl ir jāpanāk konsekventa attieksme pret bankām, ņemot vērā atšķirības, piemēram, kritiski svarīgo funkciju un sabiedrības interešu novērtēšanā. Turklāt, neraugoties uz ieteikumu, kas sniegts revidentu ziņojumā par VNV 2017. gada revīziju, politikas nostādnes joprojām nebija saistošas iekšējām noregulējuma grupām (kuras veido VNV un VNI darbinieki), tāpēc tām bija ievērojama rīcības brīvība noregulējuma plānu izstrādē. VNV arī kavējās ar tās kompetencē esošo banku noregulējuma plānu pieņemšanu.

Revidenti norāda uz citiem svarīgiem jautājumiem, kas jārisina likumdevējiem. Tā ir vajadzība labāk saskaņot noregulējuma satvaru ar dažādajiem valsts maksātnešpējas regulējumiem, kas piemērojami bankām, un tas, ka lielās grūtībās nonākušas bankas gadījumā noteikumi par sloga sadali un valsts atbalstu atšķiras atkarībā no izvēlēta risinājuma (noregulējums vai maksātnešpēja). Visbeidzot, revidenti iesaka tiesību aktos noteikt objektīvas un skaitļos izteiktas robežvērtības, kas ļautu uzsākt agrīnas intervences pasākumus un pieņemt lēmumu, ka banka kļūst maksātnešpējīga vai, iespējams, kļūst maksātnešpējīga.

Vispārīga informācija

Šajā revīzijā tika skatīti jautājumi, kas konstatēti ERP [pirmajā ziņojumā par VNV noregulējuma plānošanas politiku](#), īpašu uzmanību pievēršot mazāk nozīmīgu banku noregulējuma plāniem, un tas ir pieejams eca.europa.eu ES 23 valodās.

ERP katru gadu jāziņo par jebkādam iespējamām saistībām, kas izriet no VNM uzdevumu īstenošanas saskaņā ar VNM regulu, un 2019. gada ziņojumu var atrast [šeit](#). ERP neseno sagatavoja ziņojumu arī par [ES uzraudzību pār valsts atbalstu bankām](#).

[Nesenā publikācijā](#), kuru sagatavojusi ES augstāko revīzijas iestāžu [Kontaktkomiteja](#), ir izklāstīti konstatējumi, kas gūti paralēlās banku noregulējuma revīzijās, kuras septiņās dalībvalstīs veiktas valsts līmenī.

Saziņa ar presi:

Claudia Spiti – E-pasts: claudia.spiti@eca.europa.eu Mob. tālr.: (+352) 691 553 547.